БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2021. ГОДИНУ

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-964/22

Сарајево, јул 2022. године

Садржај

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА 3

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА 3
2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ 5

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ) 7

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ 8

1. КРИТЕРИЈУМИ 8
2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА 8
3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА 10
   - 3.1. Организација и руковођење 10
   - 3.2. Финансијско управљање и контрола 11
   - 3.3. Интерна ревизија 12
4. БУЏЕТ 12
5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ 13
   - 5.1. Преглед расхода и издатака из буџета 13
     - *5.1.1. Бруто плате* 13
   - 5.2. Преглед прихода и примитака 14
   - 5.3. Биланс стања 15
6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА 15
7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ 18
8. ОСТАЛО 20
   - 8.1. Листа есенцијалних лијекова 20
9. КОМЕНТАРИ 21

ПРИЛОЗИ 21

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)[1]. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ,

[1] Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) i INTOSAI смјернице (GUID).

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услијед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- *Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3.1. Извјештаја);*
- *Запошљавање лица на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре сходно одредбама Закона о раду у институцијама БиХ те ангажовање лица по основу уговора о дјелу за послове који се налазе у опису послова радних мјеста утврђених Правилником о унутрашњој организацији (тачка 6. Извјештаја);*
- *Листа есенцијалних лијекова у Босни и Херцеговини још увијек није усвојена (тачка 8.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 13.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је шест препорука. Све препоруке су дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, три препоруке се односе на недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу отклањања истих те су, сходно томе, препоруке поновљене у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке[2]	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	5.1.1.	Бруто плате		●	●	
2.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●	●	
3.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●		●
4.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●		●
5.	7.	Јавне набавке		●		●
6.	7.	Јавне набавке		●	●	

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

[2] Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину[3]
- Закон о финансирању институција БиХ
  - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
  - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
  - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о лијековима и медицинским средствима.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и мишљење са резервом на усклађеност са законима и другим прописима јер запошљавање у Агенцији није вршено уз досљедну примјену одредби Закона о раду у институцијама БиХ, те скретање пажње на: недоношење Правилника о унутрашњој организацији Агенције сходно важећим одлукама Савјета министара БиХ, на слабости и недостатке у поступку јавне набавке надоградње софтвера за медицинска средства и проблеме и потешкоће у вези са доношењем Одлуке о попису есенцијалних лијекова у Босни и Херцеговини. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

[3] Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

Агенција је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи:
✅ реализоване препоруке, 🟡 препоруке чија је реализација у току, ❌ нереализоване препоруке,
⏸ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Агенција је обавезна ускладити Правилник о унутрашњој организацији с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ	У току је поступак припреме коначног Приједлога правилника о унутрашњој организацији након обавјештења Министарства правде БиХ о неусаглашености описа послова одређених радних мјеста, ради упућивања истог на мишљење осталим надлежним институцијама и сагласност Савјета министара БиХ.	🟡
2.	Агенција је дужна приликом пријема запослених поступати у складу с одредбама Закона о раду у институцијама БиХ, поштујући принцип транспарентности.	Агенција је и у 2021. години ангажовала одређени број лица на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре сходно Закону о раду у институцијама БиХ, са прекидима између уговора.	❌
3.	Агенција треба ангажман на основу уговора о дјелу користити искључиво за послове који нису предвиђени систематизацијом радних мјеста у Агенцији.	Уговори о дјелу су и у 2021. години закључивани за редовне и систематизоване послове.	❌
4.	Агенција треба захтијевати инструменте обезбјеђења понуде у случајевима дефинисаним Законом о јавним набавкама како би се умањио ризик од непрофесионалног понашања понуђача.	Агенција није захтијевала инструменте обезбјеђења понуде гдје је то било могуће сходно одредбама Закона о јавним набавкама.	❌
5.	Потребно је више пажње посветити сачињавању тендерске документације, како би се обезбиједило да иста буде недискриминирајућа према добављачима те да обезбиједи правичну и активну конкуренцију на тржишту.	У 2021. години нису констатовани случајеви дискриминирајуће тендерске документације према добављачима.	✅

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
4.	С обзиром на значај и важност доношења листе есенцијалних лијекова за ширу друштвену заједницу, сматрамо да о наведеном Агенција треба упознати Савјет министара БиХ (из 2018. и 2019. године и ранијих година).	И поред више ургенција за давање мишљења које је Агенција упућивала Министарству финансија и трезора БиХ и информација Савјету министара БиХ о важности доношења Одлуке о листи есенцијалних лијекова у БиХ иста још увијек није донесена. У току је процедура давања мишљења надлежних институција на Приједлог листе есенцијалних лијекова које је Агенција сачинила крајем 2021. године.	

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се те препоруке односе, али је за те процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији из 2010. године којим су систематизована радна мјеста за 160 извршилаца. Поступцима ревизије смо констатовали да одређени број лица, поред послова радног мјеста на која су распоређени рјешењем о распореду, по налогу директора обавља и друге послове (нпр. референт специјалист за информатичке послове обавља послове материјалног књиговодства, технички секретар директора обавља послове у вези с јавним набавкама, правне послове и сл.), дијелом због ограниченог запошљавања од стране Савјета министара БиХ, а дијелом због недостатака важећег Правилника о унутрашњој организацији којим одређени послови нису систематизовани на адекватан начин, а неопходни су за функционисање Агенције (нпр. послови јавних набавки и др.). Агенција још увијек није донијела нови правилник о унутрашњој организацији у складу са Одлуком о принципима за утврђивање

Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.

унутрашње организације органа управе БиХ[4] и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ[5]. Стручни савјет Агенције је у јануару 2021. године усвојио коначну верзију Приједлога правилника о унутрашњој организацији који је прослијеђен Министарству правде БиХ у марту 2021. године ради прибављања мишљења на описе послова радних мјеста. Поступак усаглашавања описа послова за радна мјеста државних службеника је трајао све до краја априла 2022. године када је Министарство правде БиХ обавијестило Агенцију да описи послова за одређена радна мјеста ни након другог достављања нису правилно састављени те дало упуте Агенцији о даљим поступцима које треба предузети како би могла Приједлог правилника упутити Савјету министара БиХ ради давања сагласности на исти. До дана сачињавања ревизорског извјештаја (половина јуна 2022. године) у току је био поступак припреме коначног Приједлога правилника о унутрашњој организацији како би се исти упутио на мишљење осталим надлежним институцијама.

Агенцијом руководи директор којег именује Савјет министара БиХ на приједлог Стручног савјета на мандат од четири године. Савјет министара БиХ је у марту 2018. године именовао директора и замјеницу директора Агенције на период од четири године[6].

Поред директора тијела Агенције су Стручни савјет и комисије Агенције.

Стручни савјет је стручно, регулаторно, савјетодавно и контролно тијело Агенције које има седам чланова. Чланове Стручног савјета именује Савјет министара БиХ на приједлог Министарства цивилних послова БиХ с кандидатске листе коју утврде ентитетска министарства здравства и Одјељење за здравство Брчко дистрикта БиХ. Мандат Стручног савјета је четири године, уз могућност реизбора на још један мандат. Чланови Стручног савјета су именовани у марту 2018. године[7].

Комисије Агенције су: Комисија за лијекове, Комисија за медицинска средства, Комисија за клиничка испитивања, Комисија за фармакопеју и остале комисије за рјешавање посебних питања. Чланове комисија именује директор Агенције, уз претходну сагласност Стручног савјета.

3.2. Финансијско управљање и контрола

Агенција је претходних година сачинила документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ[8], Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Кључни пословни процеси унутар организационих јединица су документовани те утврђени ризици.

У 2021. години радна група је ажурирала Мапе пословних процеса и Регистар ризика те одређена правила и процедуре које се примјењују у пословању, а складу са Акционим планом за успостављање и развој система финансијског управљања и контроле у 2021. години.

[4] Службени гласник БиХ, број 30/13

[5] Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18

[6] Службени гласник БиХ, број 19/18

[7] Службени гласник БиХ, број 24/18

[8] Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

Агенција је сачинила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину и исти доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. У извјештају су наведене мјере које се планирају провести у наредном периоду у циљу даљег унапређења система финансијског управљања и контроле у Агенцији.

3.3. Интерна ревизија

Сходно одредбама Закона о интерној ревизији институција БиХ[9] и Одлуке о критеријима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ[10] у оквиру Министарства цивилних послова БиХ је успостављена јединица интерне ревизије која је надлежна за провођење интерне ревизије у Агенцији. У 2021. години надлежна јединица интерне ревизије није планирала обављање интерне ревизије у Агенцији у 2021. години.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременом финансирању[11] користећи као основ одобрени буџет за 2020. годину[12].

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 5.921.000 КМ, од чега је за текуће издатке одобрено 5.417.000 КМ, а за капиталне издатке 504.000 КМ.

Агенцији су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 5.417.000 КМ за текуће издатке. Иако је Агенција, сходно Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ[13], у обрасцима финансијског извјештаја у колони одобрени и кориговани буџет приказала Законом о буџету за 2020. годину планирана средства за капиталне издатке (504.000 КМ) иста нису била расположива Агенцији.
Укупна реализација одобрених средстава у 2021. години износила је 5.067.677 КМ.

Агенција је у току године уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ извршила два преструктурисања у укупном износу од 187.000 КМ (одлуке од 15.10.2021. и 16.12.2021. године). Повећани су издаци за енергију и комуналне услуге (17.000 КМ), набавку материјала (18.000 КМ), унајмљивање имовине и опреме (78.000 КМ) и издаци за текуће одржавање (71.000 КМ), а умањени су издаци за накнаде трошкова запослених (50.000 КМ), путни трошкови (49.000 КМ), издаци за телефонске и поштанске услуге 6.000

[9] Службени гласник БиХ, бр. 27/08 и 32/12

[10] Службени гласник БиХ, број 59/19

[11] Службени гласник БиХ, бр.1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

[12] Службени гласник БиХ, број 46/20

[13] Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01. - 31.12.2021. године

КМ), издаци за услуге превоза и горива (18.000 КМ), издаци за осигурање и банкарске услуге (2.000 КМ) и уговорене услуге (59.000 КМ). У захтјевима за преструктурисање као разлози за повећање наведених позиција наведени су већи утрошак енергије, веће цијене лабораторијског материјала и софтверских лиценци, те већи трошкови текућег одржавања лабораторијске опреме због дотрајалости исте.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. У текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, Агенција је образложила реализацију расхода и прихода и одступања у односу на план те билансне позиције.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 5.067.677 КМ, што је за 853.323 КМ мање у односу на буџет за 2020. годину. Један од разлога мањег извршења је, као што је већ наведено, што средства за капиталне издатке нису била расположива.
Значајни расходи из буџета односе се на бруто плате (2.438.429 КМ), накнаде трошкова запослених (345.359 КМ), енергију и комуналне услуге (154.510 КМ), набавку материјала (311.976 КМ), закуп простора и опреме (596.912 КМ), текуће одржавање (724.874 КМ) и уговорене услуге (299.207 КМ) у оквиру којих најзначајнији издаци се односе на накнаде за рад Стручног савјета Агенције (31.586 КМ - нето), накнаде комисија Агенције (98.276 КМ - нето) те уговоре о дјелу (20.896 КМ - нето).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 2.438.429 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 1.473.301 КМ, порези и доприноси 965.328 КМ Трошкови бруто плата су већи у односу на претходну годину за 41.283 КМ, што је посљедица примјене Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда[14]. Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 95.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: Током 2021. године примијењена је Методологија за распоређивање запосленог унутар платних разреда тако да је у виши платни разред помјерено укупно 83 запослених. Највећи број запослених (53) је унапријеђено у први односно други унутрашњи платни разред на основу оцјењивања запосленика и државних службеника у периоду 2016. до 2020. године. Поред тога осам

[14] Службени гласник БиХ, бр. 6/12 и 76/20

запослених је напредовало због стицања вишег нивоа академског и стручног образовања на основу приложених диплома, док је њих 22 напредовало по оба основа.

За девет запослених, који су током задње три године унапријеђени на радно мјесто са вишим коефицијентом, су донесена рјешења за напредовање у сљедећи платни разред, јер су као основ за напредовање у виши унутрашњи платни разред узете оцјене у периоду задње четири године. У складу са Методологијом, запослени напредује у виши унутрашњи платни разред у случају када у посљедње двије оцијењене календарске године добија у континуитету оцјену „нарочито успјешан“ или када у посљедње четири оцијењене календарске године добија у континуитету најмање оцјену „успјешан“, за рад на радном мјесту на које је тренутно распоређен или за рад на радним мјестима истог ранга у односу на тренутно радно мјесто. Сходно наведеном, Агенција је требала као основ за унапређење у сљедећи платни разред узети само у обзир оцјене за рад на радном мјесту за које има важеће рјешење о распореду и од момента доношења рјешења.

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна обезбиједити досљедну примјену Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 11.131.901 КМ, што је за 1.308.901 КМ више у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2020. годину.

Према структури, остварени приходи се односе на приходе од административних такси (313.240 КМ), приходи од посебних накнада (10.794.541 КМ), приходи од новчаних казни (14.000 КМ) и остали непланирани приходи (10.120 КМ).

Финансијски значајнији износи прихода од посебних накнада односе се на приходе од накнада за издавање, обнову и измјену дозволе за стављање лијека у промет (6.727.298 КМ), приходе од контроле квалитета лијека (1.665.345 КМ), приходе од уписа, измјене и обнове уписа медицинских средстава у регистар медицинских средстава и давање стручних мишљења (1.602.600 КМ), приходе од издавања сагласности, односно дозволе за увоз-извоз лијекова и медицинских средстава (356.300 КМ) те приходе од накнада за поступак пријаве и издавања дозволе за клиничко испитивање лијека (226.525 КМ).

Агенција у складу са одредбама Закона о лијековима и медицинским средствима[15] обрачунава и наплаћује приходе, а Правилником о висини и начину плаћања трошкова за обављање послова Агенције [16] дефинисана је висина накнаде за сваку врсту прихода.
Такође, Законом о лијековима и медицинским средствима прописане су прекршајне одредбе и новчане казне за утврђене прекршаје што је у надлежности Инспектората Агенције.
Агенција има успостављене одговарајуће ванбилансне евиденције о уплаћеним приходима по врсти прихода и уплатиоцима прихода (пословно информациони систем и апликација Ready) те мјесечно врши усаглашавање остварених прихода према овим

[15] Службени гласник БиХ, број 58/08

[16] Службени гласник БиХ, број 70/09

евиденцијама са подацима о извршеним уплатама у Главној књизи и предузима мјере у случају неусаглашености. Од новембра 2021. године се усаглашавање наплаћених и евидентираних прихода у Главној књизи са подацима у пословно информационом систему врши путем web сервиса Министарства финансија и трезора БиХ на основу Споразума о сарадњи и размјени информација између Министарства финансија и трезора БиХ и Агенције.

Констатовали смо да Агенција поврате уплаћених накнада, када за то постоје оправдани разлози и уколико се исти врше у истој години у којој су и уплаћене накнаде, евидентира умањењем позиције прихода, док поврате који се врше у наредној години за накнаде уплаћене у текућој години, евидентира Министарство финансија и трезора БиХ корекцијом конта вишка прихода над расходима у Главној књизи на шифри Трезор.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 1.479.214 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 2.051.759 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (1.430.222 КМ), обавезе према добављачима (367.304 КМ) те обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2021. године (237.711 КМ).

У оквиру сумњивих и спорних потраживања евидентиран је износ од 293.315 КМ који се односи на потраживања од правних субјеката (велепродајника лијекова) из ранијег периода за које се воде поступци код судова БиХ и у којим Агенцију заступа Правобранилаштво БиХ. У 2021. години није било наплате потраживања по овом основу. С обзиром на то да се ради о потраживањима из претходних година, сходно рачуноводственим правилима, иста су евидентирана и као исправка вриједности потраживања тако да немају утицаја на биланс стања.

Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза, ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Агенцији је одобрено 103 запослена. На 31.12.2021. године у Агенцији је било запослено 95 лица од којих су два именована лица, три лица на одређено вријеме и 90 на

неодређено вријеме[17]. Поред тога, Агенција је на 31.12.2021. године имала два волонтера који су након јавног огласа ангажовани на период од годину дана.
Правилником о унутрашњој организацији систематизована су радна мјеста за 160 извршилаца.
Агенција је током године на неодређено вријеме запослила укупно седам државних службеника. Један државни службеник је запослен на основу екстерног премјештаја у складу са Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ, а пријем осталих шест државних службеника је извршен након проведених процедура јавног огласа уз претходну сагласност Савјета министара БиХ из 2020. године.
Два запосленика су унапријеђена на вишу позицију у складу са Правилником о интерном премјештању и распоређивању запосленика у институцијама БиХ док је једна државна службеница интерно премјештена на другу позицију са истог ранга уз сагласност Агенције за државну службу БиХ. Два запослена која су користила неплаћено одсуство из ранијег периода су током године поново засновала радни однос.

Радни однос је током године престао за укупно десет особа. Два запослена су испунила законске услове за одлазак у пензију, за пет запослених је истекао уговор на одређено вријеме из претходне године, док су три запослена споразумно прекинула радни однос.

Поступцима ревизије утврђено је сљедеће:

Пријем државних службеника на неодређено вријеме: На основу проведене ревизије констатовали смо да су јавни огласи за наведених шест државних службеника проведени путем Агенције за државну службу БиХ на основу одредби члана 19. став (4) и члана 32а. Закона о државној служби у институцијама БиХ. Предметни чланови дефинишу поступак пријема државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција Босне и Херцеговине. Важно је напоменути да је овај поступак различит од редовног поступка јавног оглашавања (члан 21. Закона о државној служби у институцијама БиХ) у погледу начина оглашавања, краћег рока за подношење пријава, структуре писменог дијела стручног испита и сл.
Ревизијом смо утврдили да у току године није било измјене законских прописа у погледу преноса или преузимања надлежности Агенције, што је основ за примјену одредби члана 32.а Закона о државној служби у институцијама БиХ, а да Агенција није на било који други начин документовала испуњеност поменутих услова за примјену наведеног члана Закона.
И поред чињенице да је Правилником о поступцима оглашавања, избора кандидата, премјештаја и постављења државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ прописано да ће се члан 32.а примјењивати до потпуне или претежне попуне нове институције или организационе јединице која преузима или на коју се преносе надлежности (што је врло нејасна формулација и узрокује низ дилема и проблема у погледу њене примјене у пракси), сматрамо да је испуњење и документовање испуњености услова из члана 1. наведеног Правилника (основана нова институција или постојећа преузела надлежности) приоритет односно предуслов за примјену наведене одредбе Закона.
На основу свега наведеног, не можемо потврдити да су за примјену одредби члана 32.а код процеса запошљавања у току 2021. године били испуњени сви законом и подзаконским актима прописани услови.

[17] Подаци из Обрасца 4.1. финансијских извјештаја за 2021. годину

ПРЕПОРУКА 2

Агенција треба приликом припреме јавног огласа за пријем државних службеника провјерити и документовати испуњеност услова за примјену релевантних одредби Закона о државној служби у институцијама БиХ, како би се, сходно карактеристикама упражњених позиција за које се расписује јавни оглас, у комуникацији са Агенцијом за државну службу БиХ, одабрао одговарајући поступак за пријем државних службеника сходно закону и подзаконским актима.

Пријем запослених на одређено вријеме: Током године три лица су ангажована на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре. Ради се о пословима референта специјалисте за информатичке послове, референта специјалисте за клиничка испитивања и техничког секретара директора. Уговори о раду са наведеним лицима су закључивани на период од два односно три мјесеца уз повремене прекиде између ангажмана од минимално пет дана.

> *Агенција је вршила пријем запосленика на одређено вријеме до три мјесеца без провођења конкурсне процедуре.*

Чланом 9. став (1) тачка ц) Закона о раду у институцијама БиХ[18] прописано је да послодавац може без провођења конкурсне процедуре извршити пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни оглас. Такође, чланом 16. став (3) истог Закона предвиђено је да за обављање ванредних, привремених или повремених послова или послова чији се обим привремено и непредвиђено повећао, а који нису трајнијега карактера, као и ради замјене дуже вријеме одсутног запосленика, може закључити уговор о раду на одређено вријеме док трају потребе за обављањем тих послова, односно до повратка одсутног запосленика, а најдуже двије године.

Нисмо се увјерили да је запошљавање на одређено вријеме извршено због хитности и непредвиђеног повећања посла с обзиром на то да се ангажовање лица врши већ дужи временски период. Сматрамо да запошљавање путем уговора о раду на одређено вријеме без проведене конкурсне процедуре представља нетранспарентан начин запошљавања.

Ангажовање лица на одређено вријеме на наведени начин Агенција образлаже потребом посла те ограничењима у запошљавању које је наметнуо Савјет министара БиХ. Агенција је у априлу 2021. године, уз сва потребна мишљења, упутила Савјету министара БиХ захтјев за занављање четири радна мјеста, те је у марту 2022. године, након прибављених мишљења надлежних институција, такође упућен нови захтјев за занављање десет радних мјеста. Савјет министара БиХ није одговорио на захтјеве Агенције.

ПРЕПОРУКА 3

Агенција је дужна вршити запошљавање у складу са Законом о раду у институцијама БиХ поштујући принципе законитости и транспарентности.

[18] Службени гласник БиХ, број: 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 и 93/17

Уговори о дјелу: Издаци по основу уговора о дјелу у 2021. години су реализовани у нето износу од 20.896 КМ и мањи су у односу на претходну годину за 1.213 КМ. Агенција је током године ангажовала укупно седам особа по основу уговора о дјелу од којих је једно лице ангажовано у континуитету током цијеле године. Ради се о пословима одржавања чистоће у контролном лабораторију за које је исплаћена накнада у укупном износу од 8.739 КМ. Остали повремени ангажмани путем уговора о дјелу се односе на послове испитивања и контроле лијекова, оперативно-техничке послове и послове обуке запослених за које је исплаћено укупно 12.157 КМ. Нето накнаде за рад по основу уговора о дјелу су исплаћиване у износима од 200 до 1.600 КМ.
Једна особа која је била ангажована по овом основу је након јавног огласа примљена на мјесто државног службеника, док је једна ангажована као запосленик по основу уговора о раду без провођења конкурсне процедуре. Путем уговора о дјелу, у Агенцији су на 31.12.2021. године била ангажована укупно три лица.
Послови за чије обављање су ангажоване особе на основу уговора о дјелу су систематизовани и редовни послови из надлежности Агенције. Агенција образлаже овакав начин ангажовања лица потребом посла из надлежности Агенције као и неодобреног додатног запошљавања од стране надлежних институција као што је већ наведено.

ПРЕПОРУКА 4

Препоручујемо Агенцији да ангажовање лица по уговору о дјелу врши искључиво за конкретне послове који нису редовни и систематизовани послови.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је донијела привремени план набавки за 2021. годину и извршила до краја године седам измјена плана које је објавила на својој интернет страници. За сваки поступак јавне набавке именована је комисија која је вршила евалуацију понуда и избор најповољнијег понуђача.

Према презентованим подацима[19], Агенција је у 2021. години провела 81 поступак јавних набавки. Од наведеног броја, Агенција је провела 15 отворених поступака у вриједности од 729.430 КМ[20], 12 конкурентских поступака у вриједности од 133.489 КМ, шест преговарачких поступака без објаве обавјештења у вриједности од 274.382 КМ, један поступак у складу с Анексом II, дио Б у вриједности од 54.872 КМ те пет поступака који су изузети од примјене Закона о јавним набавкама у вриједности од 41.669 КМ. Осим наведеног, Агенција је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 98.253 КМ. Наведени износи су без ПДВ-а.
Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 1.332.005 КМ из текућих издатака.

Ревизорским поступцима обухваћене су сљедеће набавке: услуге одржавања софтверских апликација Redy, ePortal и Nees (161.775 КМ), услуге одржавања пословно информационог система (71.820 КМ), услуге закупа Дата центра (144.960 КМ), услуге подршке за мрежне уређаје и Касперски антивирус (62.380 КМ), услуга екстерне

[19] Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

[20] Од наведеног износа два поступка су покренута у 2020. години, а окончана у 2021. години у вриједности од 112.322 КМ

валидације-изолатор технике за тест стерилности (60.000 КМ), ПЛМ реагенси за ЛАЛ (36.998 КМ), потрошни лабораторијски материјал-тестови стерилности (35.000 КМ), услуге адаптације стерилног блока (34.121 КМ), услуге сервисирања службених возила ван гаранције (21.000 КМ), канцеларијски материјал (19.973 КМ), услуге прања и пеглања мантила у контролном лабораторију (4.245 КМ), услуге валидације и анализе исплативости софтвера (5.904 КМ) и аутомобилских гума (5.054 КМ а). Наведени износи су без ПДВ-а.

У тестираним процедурама нису уочене значајније неправилности и недостаци код примјене прописа о јавним набавкама, али смо констатовали да Агенција код тестираних поступака набавки није захтијевала гаранцију за озбиљност понуде и гаранцију за уредно извршење уговора које су предвиђене Законом о јавним набавкама као механизам заштите Агенције од непрофесионалног понашања понуђача[21].

.

ПРЕПОРУКА 5

Иако гаранција за озбиљност понуде и гаранција за уредно извршење уговора, прописане чланом 61. Закона о јавним набавкама, нису обавезујуће, препоручујемо Агенцији да код значајних набавки и у случајевима дефинисаним Законом, захтијева наведене гаранције у циљу умањења ризика од непрофесионалног понашања понуђача.

Преговарачки поступци: Агенција је набавке услуга одржавања софтверских апликације Ready[22], ePortal[23] i Nees[24] те пословно информационог система провела путем преговарачких поступака без објаве обавјештења. Будући да Агенција не посједује изворни код за апликације, позиви су упућени јединим овлаштеним пружаоцима услуга јер није могуће остварити конкуренцију понуђача. У поступку преговарања за услуге одржавања софтверских апликације Redy, ePortal и Nees није умањена иницијална цијена понуде која је износила колико и процијењена вриједност, али је понуђач пристао на увођење нових функционалности у софтвер у склопу понуде док је код поступка услуга одржавања информационог система коначна понуда била у нешто мањем износу у односу на почетну понуду.

Агенција располаже информационим системом који је у значајној мјери специфичан за дјелатност Агенције. Пошто Агенција не посједује изворни код за наведене апликације, поред тога што није у могућности остварити конкуренцију на тржишту у циљу добијања повољније цијене одржавања, присутна је и велика зависност од добављача у чијем је власништву изворни код апликација. За потребе Агенције, урађене су екстерне анализе економичности и ефикасности изнајмљивања одређених софтвера који су у употреби у Агенцији. Резултати анализа се своде на то да се постиже већа економичност уколико се користе екстернализиране услуге, највећим дијелом због алтернативних опција трошкова улагања у рјешења, непостојања стручњака за програмирање у Агенцији те расположивости већег броја стручњака за подршку.

[21] Сходно одредбама Закона, гаранција за озбиљност понуде се може захтијевати код набавки чија је вриједност виша од 100.000 КМ.

[22] Софтверска апликација за праћење животног циклуса лијека и пратећу документацију

[23] Софтверска апликација за подношење захтјева за давање/обнову/измјену дозволе за стављање лијека у промет и контролу квалитета сваке увезене серије и посебну контролу

[24] Софтверска апликација за валидацију електронске регистрације лијекова за хуману употребу

Узимајући у обзир све наведено, напомињемо да Агенција не треба занемарити високу зависност од добављача што може имати велики утицај на континуитет пословања, посебно у случајевима када уговорни орган не може правовремено осигурати финансијска средства или немогућност добављача да понуди, односно пружи тражену услугу.

ПРЕПОРУКА 6

Агенција у наредном периоду треба посвети значајну пажњу питању изналажења рјешења смањења зависности од добављача који су власници изворног кода софтверских апликација и пружају услуге одржавања софтверских апликација значајних за ефикасно пословање Агенције.

8. ОСТАЛО

8.1. Листа есенцијалних лијекова

Законом о лијековима и медицинским средствима је прописан поступак утврђивања листе есенцијалних лијекова у БиХ. Према овом Закону, Комисија за лијекове припрема те предлаже Стручном савјету Агенције листу есенцијалних лијекова, а Стручни савјет приједлог доставља на усвајање Савјету министара БиХ.

У складу са чланом 83. Закона о лијековима и медицинским средствима, Савјет министара БиХ, најмање сваке двије године, а на приједлог Стручног савјета Агенције, уз претходно прибављену сагласност надлежних министарстава ентитета и Одјељења за здравство Брчко дистрикта, утврђује листу есенцијалних лијекова у БиХ.[25]

Још увијек није усвојена листа есенцијалних лијекова.

Као што је констатовано у ревизорским извјештајима претходних година, и поред више ургенција за давање мишљења које је Агенција упућивала Министарству финансија и трезора БиХ и информација Савјету министара БиХ о важности доношења Одлуке о листи есенцијалних лијекова у БиХ, иста још увијек није донесена.

Министарство финансија и трезора БиХ је у току 2021. године вратило на дораду Приједлог есенцијалне листе који је претходних година упућен из Агенције у смислу да се исти ажурира уважавајући временску дистанцу. Комисија за лијекове је крајем године сачинила нови Приједлог листе есенцијалних лијекова који је Стручни савјет усвојио те Агенција упутила у процедуру прибављања мишљења од надлежних ентитетских органа. Агенција је у мају 2022. године, након прибављених сагласности надлежних министарстава ентитета и Одјељења за здравство Брчко дистрикта, доставила Приједлог одлуке о листи есенцијалних лијекова надлежним институцијама БиХ на мишљење како би иста била упућена Савјету министара БиХ који је доноси. До сачињавања овог извјештаја Министарство цивилних послова БиХ није доставило своје мишљења, док је Министарство финансија и трезора БиХ доставило одговор у којем је навело да Агенција треба поред Приједлога одлуке о листи есенцијалних лијекова и образложења сачинити процјену фискалног утицаја предметне одлуке на буџете у Босни и Херцеговини. С тим у вези, Агенција је надлежним ентитетским министарствима финансија и Владе Брчко

[25] Лијекови са листе есенцијалних лијекова у БиХ представљају минимум лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, као и минимум лијекова у болничкој здравственој заштити.

дистрикта упутила захтјев за достављање фискалне процјене учинка предметне одлуке на буџете тих нивоа власти.

Усвајање листе есенцијалних лијекова, поред законске обавезе, има и велику важност за цјелокупан здравствени и социјални систем у Босни и Херцеговини. Посљедица неусвајања наведеног акта је неједнака доступност грађанима БиХ минимума лијекова који се прописују на терет средстава обавезног здравственог осигурања, као и минимум лијекова у болничкој здравственој заштити.

9. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији за 2021. годину. У коментарима који се односе на доношење новог Правилника о унутрашњој организацији и запошљавање и статус ангажованих лица Агенција је навела активности које је предузимала и образложења која нам је презентовала и у току самог процеса ревизије, а што је већ и констатовано у Извјештају, док се коментари дати у вези с поглављем Бруто плате и Јавне набавке односе на прихватање датих препорука и намјеру њихове реализације у наредном периоду. У коментару који се односи на Листу есенцијалних лијекова (тачка 8.1. Извјештаја), Агенција је навела и документовала да је Министарство финансија и трезора БиХ доставило свој одговор на Приједлог одлуке о листи есенцијалних лијекова те је у том дијелу извршена допуна текста Извјештаја. Текст Извјештаја у осталим поглављима је неизмијењен у односу на Нацрт извјештаја.

Ревизију у Агенцији за 2021. години обавили су: Наташа Авдаловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аниса Јусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Жељко Ћавар - ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Нерман Велић – самостални ИТ ревизор (члан тима).

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Авдаловић, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Сњежана Баштинац, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Нељад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I– Преглед расхода буџета за 2021. годину
Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године
Табела III – Преглед прихода и примитака у 2021. години
Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	**5.417.000**	**0**	**5.417.000**	**5.067.677**	**94**
Бруто плате и накнаде	2.560.000	0	2.560.000	2.438.429	**95**
Накнаде трошкова запослених	416.000	-50.000	366.000	345.359	**94**
Путни трошкови	110.000	-49.000	61.000	45.892	**75**
Издаци телефонских и поштанских услуга	124.000	-6.000	118.000	115.975	**98**
Издаци за енергију и комуналне услуге	167.000	17.000	184.000	154.510	**84**
Набавка материјала	329.000	18.000	347.000	311.976	**90**
Издаци за услуге превоза и горива	56.000	-18.000	38.000	30.221	**80**
Унајмљивање имовине и опреме	520.000	78.000	598.000	596.912	**100**
Издаци за текуће одржавање	697.000	71.000	768.000	724.874	**94**
Издаци за осигурање	8.000	-2.000	6.000	4.321	**72**
Уговорене и друге посебне услуге	430.000	-59.000	371.000	299.207	**81**
2. Капитални издаци	**504.000**	**0**	**504.000**	**0**	**0**
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	373.000	0	373.000	0	**0**
Набавка осталих сталних средстава	131.000	0	131.000	0	**0**
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	**5.921.000**	**0**	**5.921.000**	**5.067.677**	**86**
5. Вишегодишња капитална улагања	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	**5.921.000**	**0**	**5.921.000**	**5.067.677**	**86**

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године.

Директор

Александар Золак

Биланс стања на 31.12.2021. године

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	**48.992**	**39.301**	**125**
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	6.565	7.984	**82**
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	42.427	31.317	**135**
2. Стална средства	**1.430.222**	**1.566.384**	**91**
Стална средства	6.289.259	5.998.800	**105**
Исправка вриједности	4.859.036	4.432.416	**110**
Неотписана вриједност сталних средстава	1.430.222	1.566.384	**91**
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	**1.479.214**	**1.605.685**	**92**

3. Краткорочне обавезе и разграничења	**621.537**	**1.070.311**	**58**
Краткорочне текуће обавезе	383.644	544.791	**70**
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	237.711	213.366	**111**
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	182	312.154	**0**
4. Дугорочне обавезе и разграничења	**0**	**0**	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	**1.430.222**	**1.566.384**	**91**
Извори средстава	1.430.222	1.566.384	**91**
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	**2.051.759**	**2.636.694**	**78**

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2022. године

Директор

Александар Золак

Преглед прихода и примитака у 2021. години

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	**9.823.000**	**0**	**9.823.000**	**11.131.901**	**113**
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	9.793.000	0	9.793.000	11.117.901	**114**
Новчане казне (непореске природе)	30.000	0	30.000	14.000	**47**
2. Текући трансфери и донације	**0**	**0**	**0**	**0**	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	**0**	**0**	**0**	**0**	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	**9.823.000**	**0**	**9.823.000**	**11.131.901**	**113**

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године

Директор

Александар Золак

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и открилe проневјере и остале незаконитости.

Датум, 14.04.2022. године

Директор

Александар Золак